

امتحانات تمرکز تکمیلی نیمسال اول ۹۹-۱۳۹۸

ساعت برگزاری: ۱۰ صبح / نمره: ۱۳ / مدت: ۶۰ دقیقه

رشته: فقه ۹۵

مهر مدرسه

شماره یا نام مصحح اول	نمره بر عدد	نمره بر حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره بر عدد	نمره بر حروف

کد امتحان:	۳۹۸۱/۰۱
تاریخ آزمون:	۱۳۹۸/۱۰/۲۲
عنوان:	فقه ۱۰
کتاب:	مکاسب محرمة
محدوده:	جلد اول: از ابتدای المسألة الثالثة عشرة (الغناء) من النوع الرابع مما يحرم الاکتساب به لكونه عملاً محرماً في نفسه تا پایان جلد اول (ص ۲۸۴-۲۸۵) / جلد دوم: از ابتدای کتاب تا المسألة الثالثة (ماياخذہ السلطان) من خاتمة النوع الخامس (ص ۲۰۰-۷)
حذفیات:	المسألة السادسة عشرة (القيادة) (ص ۳۸۵) و المسألة السابعة عشرة (القيافة) (ص ۱۰-۷) و المسألة الحادية والعشرون (مدح من لا يستحق المدح) الى المسألة الثامنة والعشرون (الهجر) (ص ۱۲۲-۵۱) و المسألة الاولى من خاتمة النوع الخامس (بيع المصحف) (ص ۱۶۴-۱۵۵)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلایی: مدرسہ علمیہ: شهرستان: استان:

۱- شیخ انصاری عبارت کدام لغوی را به عنوان بهترین تعریف درباره معنای «غناء» ارزیابی می کند. ج ۱، ص ۲۹۱، پ ۴

الف. النهاية: أن کلّ من رفع صوتاً و والاه فصوته عند العرب غناء

ب. الصحاح: الغناء من السماع، جارية مُسمعة، أى مغنّية

ج. الشافعي: أنه تحسين الصوت و ترفيقه

د. المصباح: أن الغناء الصوت

۲- از دیدگاه مصنف خروج مسأله «ما لو علم إثنان صفة شخص فيذكر أحدهما بحضرة الآخر» و مسأله «ذكر شخص المجهول» از بحث غيبت به ترتيب از چه جهتي می باشد؟ ج ۱، ص ۳۳۳ و ۳۳۲

الف. موضوعاً - موضوعاً

ب. حکماً - موضوعاً

ج. موضوعاً - حکماً

د. حکماً - حکماً

۳- مصنف قول به «عدم حرمت لهو به طور مطلق» و قول أقوى به «حرمت لهو» را به ترتيب با کدام معنای از «لهو» مرتبط می دانند؟ ج ۲، ص ۴۷

الف. مطلق الحركات العبثية الشهوية - ما يكون عن بَطَرٍ

ب. مطلق اللعب - مطلق الحركات العبثية الشهوية

ج. مطلق اللعب - ما يكون عن بَطَرٍ

د. ما يكون عن بَطَرٍ - مطلق اللعب

۴- اخذ مال از ظالم به اعتبار نفس مال، مشمول کدام قسم از احکام خمس می شود؟ ج ۲، ص ۱۹۸، پ ۳

الف. المحرّم و المكروه و المستحب

ب. المحرّم و المكروه و الواجب

ج. الواجب و المستحب و المباح

د. المحرّم و الواجب و المباح

۵- چرا صاحب حدائق، «اللعن» در نبوی «إقرأوا القرآن بألحان العرب» را به معنای لغت و یا همان لهجه عربی تفسیر کرده است؟ نقد مصنف به دیدگاه ایشان چیست؟ ج ۱، ص ۳۱۰ و ۳۰۹

جواب: زیرا از دیدگاه ایشان معنای کلمه «اللعن» غناء است و لذا گمان کرده است که اگر «اللعن» به معنای لغوی خود در حدیث باقی بماند، خبر در جواز غناء در قرآن ظهور پیدا می کند. (۱ نمره)

نقد مصنف: لحن تا مادامی که لهوی نباشد، غناء نیست، بنابراین باقی ماندن این واژه بر معنای لغوی خود، باعث ظهور نبوی در جواز غناء در قرآن نخواهد شد. (۱ نمره)

۶- درباره فرع «إذا سمع أحد مغتاباً لآخر و هو لا يعلم المغتاب مستحقاً للغيبة و لا عدمه، قيل: لا يجب نهی القائل؛ لإمكان الإستحقاق، فيحمل فعل القائل على الصحة ما لم يعلم فساد» به دو سؤال زیر پاسخ دهید. ج ۱، ص ۳۶۱-۳۵۹

الف) با فرض جواز غيبت بر گوینده در فرع مذکور با استناد به روایت «أن السامع للغيبة أحد المغتابين» چگونه می توان بر حرمت شنیدن آن استدلال کرد؟

ب) با فرض جواز غيبت بر گوینده، مختار مصنف درباره حکم فرع مذکور چیست؟ چرا؟

جواب الف: زیرا طبق روایت شونده غیبت یکی از دو غیبت کننده است، در نتیجه همان طور که غیبت بر گوینده حرام است مگر در صورتی که بداند غیبت شونده مستحق غیبت است، بر شونده هم شنیدن غیبت حرام است مگر در صورتی که بداند غیبت شونده مستحق غیبت است، که طبق فرض شونده از استحقاق یا عدم استحقاق غیبت شونده بی اطلاع است، در نتیجه شنیدن غیبتش برای او حرام است. (۱ نمره)

جواب ب: آقای جواز استماع است (۵/۰ نمره) زیرا قول گوینده، منکر نیست و لذا گوش دادن به آن به استناد اصل براءت حرام نیست. (۵/۰ نمره)

۷- با توجه به روایت «و فی تفسیر القمی عن ابي الجارود عن ابي جعفر عليه السلام: في قوله تعالى «إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَ الْأَنْصَابُ وَ الْأَزْلَامُ رَجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ» المائدة: ۹۰ قال أما الخمر فكل مسكر من الشراب - إلى أن قال: و أما الميسر فالنرد و الشطرنج و كل قمار ميسر إلى أن قال و كل هذا بيعه و شراؤه و الانتفاع بشيء من هذا حرام محرّم» به سؤالات زیر پاسخ دهید. ج ۱، ص ۳۷۳، پ ۳ الف) اگر مراد از «قمار» در روایت، معنای مصدری آن باشد، آیا این روایت بر حرمت بازی با آلات قمار بدون رهن دلالت می‌کند؟ چرا؟ ب) تعبیر «بیعه و شراؤه» چگونه دلالت می‌کند که از «قمار» در این روایت، آلات قمار قصد شده است؟

جواب الف: خیر، (۵/۰ نمره) زیرا معنای مصدری قمار به بازی همراه با رهن انصراف دارد و در این صورت روایت بر حرمت بازی با آن بدون رهن دلالت ندارد. (۵/۰ نمره) جواب ب: زیرا بدیهی است که معنای مصدری قمار قابلیت خرید و فروش ندارد بلکه آنچه قابل خرید و فروش است آلات قمار است. (۱ نمره)

۸- با دقت در روایت ابي خديجه «الكذب على الله تعالى و رسوله من الكبائر» به سؤالات زیر پاسخ دهید. ج ۲، ص ۱۳، پ ۳ الف) این روایت درباره کبیره بودن یا نبودن گناه «کذب» چه ظهوری دارد؟ ب) با توجه به این دلائلی که مطلق «کذب» را از گناهان کبیره به شمار آورده است، مصنف حمل روایت مذکور را بر چه معنایی اولی می‌داند؟

جواب الف: این روایت در این مطلب ظهور دارد که مطلق دروغ‌ها کبیره نیستند و کبیره بودن «کذب» به دروغ بستن به خدا (جل جلاله) و پیامبر صلی الله علیه و آله اختصاص دارد. (۱ نمره)

جواب ب: این روایت حمل می‌شود بر این معنا که در بین دروغ‌ها که همه آن‌ها از کبائر هستند، دروغ بستن به خدا (جل جلاله) و پیامبر صلی الله علیه و آله از عظمت و شدت بیشتری برخوردار است. (۱ نمره)

۹- استدلال کاشف الغطاء برای اثبات حرمت اخذ اجرت بر واجبات کفایی عبارت است از «بأن الفعل متعين له فلا يدخل في ملك آخر، و بعدم نفع المستأجر فيما يملكه أو يستحقه غيره» اشکال مصنف به استدلال مذکور چیست؟ ج ۲، ص ۱۳۱، پ ۳ الف) جواب: فعلی که اجیر به ازای اخذ اجرت برای مستأجر انجام می‌دهد، اساساً برای اجیر واقع نمی‌شود، بلکه آثار و منافع آن برای کسی است که اجیر را در انجام آن اجاره کرده است، بنابراین مستأجر از فعلی که اجیر را برای انجام دادن آن اجاره کرده است منتفع می‌شود. (۱ نمره)

۱۰- درباره حکم جایزه‌ای که شخص پس از دریافت از سلطان علم تفصیلی به حرمت آن پیدا کند، دو احتمال وجود دارد؛ احتمال اول این که شخص ضامن مال باشد و احتمال دوم این که رأساً ضامن نباشد. دلیل هر یک از دو احتمال را بیان کنید. ج ۲، ص ۱۸۳، پ ۳ و ۲ الف) جواب: احتمال ضمان از این جهت است که شخص در فرع مذکور مال را به نیت تملک گرفته است و مقتضای عموم «علی الید» ضمان است. (۱ نمره)

احتمال عدم ضمان از این جهت است که شخص هنگام قبض به حرمت مال جاهل بوده است و ید او امانی است و همین ید امانی و عدم ضمان بعد از علم شخص به حرمت مال استصحاب می‌شود. (۱ نمره)

« سامانه پیام کوتاه ۰۵۰۰۱۷۱۷۲۱۴۴۲۱ معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می‌باشد.»

« در صورت ارسال پیام کوتاه، ذکر کد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی ضروری می‌باشد.»